

FARMASIALIIITTO

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Helsingissä 10. maaliskuuta 2020

SUOMEN FARMASIALIITON LAUSUNTO LIITTYEN HALLITUKSEN ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE LAIKSI IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN TOIMINTAKYVYN TUKEMISESTA SEKÄ IÄKKÄIDEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (HE 4/2020)

Farmasialiitto haluaa kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksiä, lisäyksiä ja huomioita hallituksen esitykseen HE 4/2020. Kokonaisuudessaan Farmasialiitto haluaa varmistaa ikääntyneiden turvallisen ja rationaalisen lääkehoidon sekä parantaa asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Farmasialiitto haluaa muistuttaa, että farmasian ammattilaisten ydinosaamisaluetta ovat lääkkeet, lääkehoidot ja lääkehuolto ja joiden tehtävänä on varmistaa lääkitysturvallisuus. Farmasialiitto pitää tärkeänä, että lääkitysturvallisuustyön lähtökohtana on ajantasainen, kansallinen, potilaskohtainen lääkityslista. Farmasialiitto katsoo, että lääkehuollon puutteet liittyvät pääosin lääkitysturvallisuuden asianmukaisuuteen ja ehdottaa seuraavia toimenpiteitä lääkitysturvallisuuden parantamiseen.

2.1.2 Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista

- Farmasian ammattilaisten tekemien Lääkehoidon arviointien (LHA) avulla kunnat pystyvät paremmin saavuttamaan laissa asetetut velvollisuudet iäkkäiden osalta
- Farmasian ammattilaisten tekemä Lääkehoidon arviointi (LHA) voidaan toteuttaa potilasta tai hoitavaa henkilöstöä haastatellen

2.1.4 Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä sekä palvelun tuottamista koskeva lainsäädäntö

- Toimintayksikön moniammatillisessa asiantuntemuksessa tulee olla farmasian ammattilaisia turvaamassa lääkehoitojen onnistuminen

2.1.7 Laatusuositukset, suositus 4

- Farmasian ammattilaisten ottaminen osaksi moniammatillista asiantuntemusta vähentää lääkehoitovirheitä
- Varmistetaan, että lääkkeiden säilytys, erityisesti PKV-lääkkeiden osalta, on asianmukaista
- Laatu tulee rakentaa sisälle prosessiin ja valvonnalla varmistetaan, että laatu toteutuu asetettujen kriteerien mukaisesti
- Potilaan/asiakkaan lääkehoitoon osallistujilla tulee olla riittävä tietotaso lääkehoidoista
- Potilaalla/asiakkaalla on oltava ajantasainen lääkityslista

2.2.2 Palvelutarpeen, toimintakyvyn ja hoitoisuuden arviointimenetelmiä

- Nykyisistä mittareista mikään ei arvioi potilaan kokonaislääkitystä tai lääkkeiden antoon vaadittavia toimia ja kuluva-aikaa
- Iäkkäiden palvelutarpeen, toimintakyvyn ja hoitoisuuden arviointi vaatii ajantasaiset lääkityslistat
- RAI-arviointijärjestelmää on käytettävä myös lääkeshoidon arviointien tukena niin riskipotilaiden tunnistamisessa kuin itse arviointien tekemisessä
- Farmasian ammattilaisen tekemä potilaan/asiakkaan Lääkehoidon arviointi (LHA) tulee olla osana palvelutarpeen arviointia

2.4.3 Valvonta

- Mikäli yksiköissä olisi saatavilla farmaseuttinen osaaminen, olisi lääkehoidon osaamista saatavilla hoitohenkilökunnalle paremmin
- Kuten tekstissä henkilökunnan puuttuvista lääkeluvista mainitaan, farmasian ammattilaisen lisääminen sote-rakenteeseen parantaa lääkehoidon toteuttamista, varmistaa oikean ja annosteluohjeen mukaisen käytön ja lääkitysturvallisuuden sekä vähentää väärinkäyttöriskiä
- Valvontaan on varattava riittävä määrä osaavaa henkilökuntaa

3.2.2 Riittävän ja osaavan henkilökunnan varmistaminen

- Iäkkäiden palveluissa tulisi olla farmasian ammattilaisia varmistamassa lääkehoidon onnistumista ja turvallista lääkehoitoa, jolloin hoitohenkilökunnan taakka kevenee
- Kaukana potilaan hoitolaitoksesta tapahtuva koneellinen annosjakelu on usein johtanut lääkitysvirheisiin ja turhaan lääkitykseen (toistuvasti vaihtuvat annostelut ja ”tarvittaessa annosteltavat”- lääkkeet jaetaan koneellisessa annosjake-lussa automaattisesti)
- Lääkehoidon prosesseihin olisi syytä saada vielä vankempaa kansallista ohjausta esimerkiksi aloittamalla yksikkö, joka vastaa lääkehoidon turvallisuuden edistämisestä

1. Yksityiskohtaiset perustelut 15§ palvelutarpeiden selvittäminen

- Farmaseuttien ja proviisorien tekemät Lääkehoidon arvioinnit (LHA) tulee ottaa lakisääteiseksi palveluksi tämän lain mukaan iäkkäiksi luokitelluille henkilöille, sillä ne tukevat tekstin tavoitteita
- Farmasian ammattilaiset tulee lukea osaksi lääkehoidon moniammatillista tiimiä

1. Yksityiskohtaiset perustelut 20§ henkilöstö

- Termin asianmukainen lääkehoito toivomme sisältävän muutakin kuin sen, että lääkehoitoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt
- Asianmukainen lääkehoito edellyttää muun muassa sen, että iäkkäille suoritetaan STM:n suosittelema farmasian ammattilaisen tekemä Lääkehoidon arviointi (LHA) vähintään vuosittain
- Henkilöstöön tulee kirjata myös farmaseutit ja proviisorit, jotka voivat toimia yksiköissä erilaisissa lääkehoidon asianmukaisuutta edistävissä tehtävissä, sillä myös nämä edesauttavat asiakkaiden hyvinvointia ja toimintakyvyn ylläpitämistä

FARMASIALIITTO

Muilta osin Farmasialiitto ei katso aiheelliseksi lausua laista.

Farmaseuttien ja proviisorien lisääminen osaksi moniammatillista hoitohenkilöstöä parantaa mielestämme lääkehoitojen turvallisuutta, vähentäisi lääkäreiden, sairaanhoitajien ja muun hoitohenkilöstön työtaakkaa sekä parantaa lääkkeiden rationaalista käyttöä ja lääkitysturvallisuuteen liittyviä asioita.

Antti Kataja
puheenjohtaja
Suomen Farmasialiitto ry

Riitta Uusi-Esko
toimitusjohtaja,
Suomen Farmasialiitto ry